

Smeren!

Analyse van Lex: We zouden het wel willen maar het zit er opnieuw niet in. Kijkend naar de weerkaart valt op dat er een kleine pressie boven de Noordzee, dichtbij Denemarken het weerbeeld bij ons beheerst. Het drukverschil met de dichtstbijzijnde depressie boven Zuid-Duitsland/Zwitserland bedraagt slechts 10 Hp dus wind, vnl. uit oostelijke richting, mogelijk ruimend naar ZO, zal er nauwelijks zijn. Wel kunnen we veel zon verwachten, dus insmeren met factor 30 of hoger is geen overbodige luxe. Het wordt vandaag zeilbehandeling oefenen, theorie, misschien een beetje vegen en voordat we het weten zit de les er alweer op.

Het KNMI vindt er dit van: *zaterdag zijn er zonnige perioden. Wel is er sluierbewolking aanwezig en ontstaan er vooral in de zuidelijke helft stapelwolken. In de avond lossen de stapelwolken weer op. Het blijft droog. De middagtemperaturen lopen uiteen van 19°C aan de noordkust tot ca. 25°C in het zuidoosten. Er staat een zwakke, langs de westkust matige noordoostelijke wind. In de middag draait de wind aan de noordkust en op de westelijke stranden naar een noordelijke richting. (Bron: KNMI)*

Vragen over het huiswerk

Lezen H6: 6.6.6 t/m 6.6.8c (oud: Lezen H6: 6.6.6 t/m 6.6.9)

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag gebruiken, zowel belast als onbelast?
2. Welke vangsystemen ken je?
3. Welke systemen werken met een duim, welke met een klink en zijn er nog andere mogelijkheden?
4. Waarom kan bij een trommelvang, een binnenvangstok en een evenaar niet met een duim worden gewerkt?
5. Hoe werkt een evenaar?
6. Waarom zijn de touwen bij de trommelvang tegengesteld aan elkaar opgedraaid en hoe werkt dit?
7. Hoe ziet de vang van een tjasker eruit?
8. Waarom kan er bij een spinnekop niet gewoon met een vangbalk en een wipstok worden gewerkt?
9. Waar dient de kneppel voor?
10. Hoe wordt het achteruit draaien bij molens voorkomen? En waarom doet de vang het dan niet?
11. Zou er bij dit weer zeewind mogelijk kunnen zijn? Waarom?
12. Waar moeten we extra op letten bij een ZO wind?
13. Waar zitten in het achtkant het korbeel, het hondsoor, de scheg en het uittimmermantje?
14. Waar zitten de weerstijl en keerstijl en hoe herken je ze?

Antwoorden bij de vragen over het huiswerk

Lezen H6: 6.6.6 t/m 6.6.8c (oud: Lezen H6: 6.6.6 t/m 6.6.9)

1. Welke zeilvoering kunnen we vandaag gebruiken, zowel belast als onbelast?
Voor vandaag kunnen we draaien en/of malen waarschijnlijk vergeten. Heel misschien met 4 volle voor de prins, dus onbelast.
2. Welke vangsystemen ken je?
De vangstok of wipstok, de binnenvangstok, de evenaar, de trommelvang en de trekvang.
3. Welke systemen werken met een duim, welke met een klink en zijn er nog andere mogelijkheden?
De buitenvangstok werkt met een duim of klink, de binnenvangstok, trommelvang en de evenaar werken met een klink en de trekvang werkt alleen met een vangtouw dat vastgesjord wordt.
4. Waarom kan bij een trommelvang, een binnenvangstok en een evenaar niet met een duim worden gewerkt?
Voor het vangen met een duim moet er een zijwaartse beweging beweging met de vang balk kunnen worden gemaakt. En dat kan alleen met de buitenwipstok.
5. Hoe werkt een evenaar?
Een evenaar is een korte vangstok, die aan de korte kant een vangketting aan de vangbalk heeft zitten en aan de lange kant een gleuf met daarin een schijf waarover het vangtouw loopt. Dit vangtouw loopt naar de vangbalk en zit daardoorheen vastgeknoopt. Met het andere eind wordt de vang bediend. Bij een evenaar kan alleen een vang met een klink worden gebruikt, vanwege de verticale beweging.
6. Waarom zijn de touwen bij de trommelvang tegengesteld aan elkaar opgedraaid en hoe werkt dit?
De as van de trommelvang is gelagerd in jukken die op de rechterdaklijst of het rechtervoeghout staan. Om de as is enkele malen een vangtouw of ketting geslagen die naar de vangbalk loopt. Op de as zit iets naar voren een trommel, bestaande uit twee schijven met daarop latten bevestigd. Om deze, veel grotere, trommel is het bedieningstouw enkele malen tegengesteld aan het andere touw geslagen. Bij het aantrekken van het bedieningstouw draait dit touw van de trommel af maar windt het vangtouw van de balk zich om de as waardoor de vang wordt gelicht. Ook hier kan alleen maar met een klink worden gewerkt.
7. Hoe ziet de vang van een tjasker eruit?
De tjasker heeft een gebogen ijzeren band die van het linker raamwerk over een simpel vangwiel tje loopt en vastzit aan een hefboom aan de rechterzijde di naar beneden kan worden gedrukt en vastgezet onder een klos of pen.

8. Waarom kan er bij een spinnekop niet gewoon met een vangbalk en een wipstok worden gewerkt?

De ruimte in de kap bij een spinnekop is erg klein en daarom zit er direct aan de vangbalk een vangtouw dat via een schijf onder de penbalk naar de begane grond loopt. De vang wordt gelicht door het vangtouw aan te trekken en te beleggen op een kieft. Omdat ook een balastkist op devangbalk ont-breekt is er nog een extra touw dat vanaf een vast punt beneden via een schijf in de vangbalk weer naar beneden loopt om de vangbalk extra aan te trekken bij opgelegde vang.

9. Waar dient de kneppel voor?

De kneppel is een extra beveiliging die de opgelegde vang extra borgt. Het is een stevige korte balk (7 x 10 cm en 75 tot 100 cm lang) die aan de ene zijde een vast scharnierpunt heeft en via een touw aan de andere zijde strak over de vangbalk kan worden getrokken bij opgelegde vang. De kneppel komt vooral in Zuidholland en Utrecht voor.

10. Hoe wordt het achteruit draaien bij molens voorkomen? En waarom doet de vang het dan niet?

De kampal voorkomt dat een molen achteruit kan gaan draaien. Hij mag alleen bij stilstand of langzaam vooruit draaiend worden ingelaten in het bovenwiel. Anders kost het kammen. De vang werkt alleen maar vooruit draaiend doordat hij zich dan kan vastklemmen. Als een molen achteruit draait tilt hij als het ware de vangstukken van de velg waardoor beweging mogelijk is.

11. Zou er bij dit weer zeewind mogelijk kunnen zijn? Waarom?

Bij warmweer en een zwakke afluende wind kan er laat in de ochtend of vroeg in de middag wind uit zee ontstaan als aanvulling van de opstijgende warme lucht boven land. Het huidige weertype leent zich dus uitstekend voor zeewind. Alleen komt het zover van de kust niet zo veel voor.

12. Waar moeten we extra op letten bij een ZO wind?

ZO wind blijft meestal niet lang, is verraderlijk en brengt vaak onweer met zich mee. Regelmatig de lucht inspecteren dus.

13. Waar zitten in het achtkant het korbeel, het hondsoor, de scheg en het uittimmermantje?

Het korbeel verbindt de achtkantstijl met de legeringsbalk, het hondsoor verbindt de achtkantstijl met het boventafelement, de scheg zorgt voor een verbreding van het boventafelement en taillering van de romp en het uittimmermantje verbindt de uitbreker met de achtkantstijl.

14. Waar zitten de weerstijl en keerstijl en hoe herken je ze?

Beide stijlen zitten in het voorkeuvelens aan weerszijde van de bovenas. De weerstijl heeft nog een stormmantje als extra steun om de bovenas tegen te houden. Vaak wordt er aan de askant ook nog een smeerkistje aan vast gemaakt.

